

tific novelty, because it contains previously unused content, in particular, the final results of representative sociological surveys according to the method of questionnaires, which were conducted among the residents of Kryvyi Rih. The subject of the author's research are the services most in demand by ordinary citizens, such as: hairdressing, individual tailoring or repair of clothing and footwear; catering, leisure, care for the elderly and more. The central aspect of the study is the problem of availability and quality of medical services, which is especially relevant in a pandemic.

Key words: social services, availability and quality of services to the population, sociological survey, communal enterprise « Institute of Development of the City of Kryvyi Rih »,

Надійшла до редакції 08.12.2021

DOI : 10.33274/2079-4819-2021-75-2-81-90

JEL O18, L83

УДК (005.52:005.332.2):640.4(477.6)(045)

Горіна Г. О.,

д-р екон. наук,

професор

Чернега О. Б.,

д-р екон. наук,

професор

Романуха О. М.,

канд. істор. наук,

доцент

Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського, м. Кривий Ріг, Україна,

e-mail: gorina@donnuet.edu.ua

e-mail: chernega@donnuet.edu.ua

e-mail: romanukha@donnuet.edu.ua

АНАЛІЗ СТАНУ ГОТЕЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ У РЕГІОНАЛЬНІЙ ТУРИСТИЧНІЙ СИСТЕМІ ДОНЕЦЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РЕГІОНУ

UDC (005.52:005.332.2):640.4(477.6)(045)

Gorina G. O.,

Grand PhD in Economic Sciences,

Professor

Mykhailo Tuhan-Baranovskyi Donetsk
National University of Economics and Trade,
Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: gorina@donnuet.edu.ua

Cherneh O. B.,

Grand PhD in Economic Sciences,

Professor

Romanukha O. M.,

PhD in Historical sciences,

Associate professor

e-mail: chernega@donnuet.edu.ua

e-mail: romanukha@donnuet.edu.ua

ANALYSIS OF THE HOTEL INFRASTRUCTURE IN THE REGIONAL TOURIST SYSTEM OF DONETSK ECONOMIC REGION

Мета. Метою статті є виявлення тенденцій розвитку готельної інфраструктури у регіональній туристичній системі Донецького економічного регіону на підставі діагностики ключових показників діяльності галузі.

Методи. З метою досягнення поставлених завдань та мети дослідження у роботі використовувалися наступні наукові методи: системний і комплексний аналіз, порівняльні

© Г. О. Горіна, О. Б. Чернега, О. М. Романуха, 2021

методи (для виокремлення тенденцій розвитку готельної інфраструктури у регіональній туристичній системі Донецького економічного регіону), розрахунково-аналітичні (для розрахунку Індексу туристичної функції П'єра Деферта Донецького економічного регіону та коефіцієнту використання місткості колективних засобів розміщування (КЗР) Донецького економічного регіону), графічні й табличні методи (для узагальнення та систематизації цифрової інформації, наочного зображення розрахунків та статистичного матеріалу).

Результати. Проведений аналіз готельної інфраструктури регіональної туристичної системи Донецького економічного регіону за 2015–2019 рр. на підставі діагностики ключових показників діяльності галузі дозволив виявити ключові тенденції її розвитку, а саме: 1) стає скорочення кількості КЗР Донецького економічного регіону, що спричиняє скорення загальної кількості місць у КЗР; 2) зменшення показника середньої місткості КЗР в цілому по Донецькому економічному регіону та Донецької обл., при його збільшенні у Луганській обл.; 3) хвилюподібне коливання кількості осіб, що перебували у КЗР з різною інтенсивністю у Донецькій та Луганській обл., яке спричинено нестабільним попитом на послуги розміщення; 4) від'ємну динаміку середньої тривалості перебування осіб у КЗР у Донецькому економічному регіоні викликану сталою тенденцією зменшенням кількості ночівель у КЗР; 5) практичну відсутність туристичної активності у Донецькому економічному регіоні за Індексом туристичної функції П'єра Деферта по шкалі М. Боєра; 6) низький рівень використання місткості та відсутність сталого завантаження КЗР за коефіцієнтом використання місткості КЗР; 7) низьку залученість регіону до внутрішньої туристичної активності за відсотком осіб, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування Донецького економічного регіону до загальної кількості в цілому по Україні.

Ключові слова: готельна інфраструктура, Донецький економічний регіон, колективні засоби розміщення, Індекс туристичної функції П'єра Деферта, коефіцієнт використання місткості, регіональна туристична система.

Постановка проблеми. Наявність соціально-культурних та природних ресурсів Донецького економічного регіону створює передумови задля того, щоб розвинений в індустріальному плані район приваблював туристичні, екскурсійні та бізнес потоки. Значущою складовою туристичної інфраструктури є готельна інфраструктура, яка забезпечує надання готельних послуг та організацію короткострокового проживання в КЗР [1]. Разом з тим, комплексна оцінка туристичної інфраструктури неможлива без визначення сучасного стану готельної інфраструктури Донецького економічного регіону, з'ясування її ресурсного потенціалу, визначення подальших напрямів для розвитку та покращення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретико-методологічні та практичні аспекти розвитку готельної інфраструктури держави широко висвітлено у роботах українських науковців, серед яких велику зацікавленість викликає дослідження О. М. Романухи, Ю. А. Халілова-Чуваєвої,

К. С. Хаврової, О. С. Коваленко. Науковцями розглянуто питання розвитку індустрії гостинності в Україні на прикладі готельно-ресторанної галузі [2]. Власенко І.В. надає оцінку сучасного стану готельного господарства України, розглядає проблеми, які існують у цій сфері та окреслює шляхи їх вирішення [3]. С. М. Мархонос, Н. П. Турло здійснюють діагностику сучасного стану готельного господарства України та виявляють основні тенденції в інвестиційному забезпеченні його розвитку, здійснюють оцінку інвестиційної привабливості підприємств готельного господарства у процесі фінансування їх розвитку на регіональному рівні [4]. З. Я. Шацька, А. А. Шевель аналізують сучасний стан вітчизняних готельних підприємств та розробляють рекомендації щодо відновлення їх діяльності в умовах пандемії COVID-19 [5].

Різноманітні питання формування та розвитку готельної інфраструктури в структурі регіональних туристичних систем знайшли своє відображення у низці наукових напрацювань вітчизняних дослідників. Так, Н. М. Богдан,

О. М. Кравець, А. С. Соколенко досліджують методичні і практичні підходи до інвестиційного забезпечення розвитку підприємств туристського та готельного бізнесу на регіональному рівні [6]. А. П. Голод, Ю. Б. Феленчак обґрунтовують концептуальні засади аналізу розвитку готельного господарства в структурі регіональних туристичних систем, пропонують два основних підходи до економічного аналізу готельного господарства, а саме рекреаційний та туристичний [7]. Н. О. Кондратенко, Л. В. Оболенцева аналізують сучасний стан та встановлюють тенденції розвитку готельного бізнесу у регіонах України [8]. А. О. Обозна, Н. М. Шабельник, В. С. Плахотний проводять аналіз сучасного стану готельного бізнесу та туристичної сфери Миколаївської області, розглядають недоліки та визначають тенденції та перспективи розвитку готельної та туристичної галузі на сучасному етапі [9]. В. В. Папп окреслює основні проблеми та перспективні напрямки розвитку готельного господарства в Західному регіоні України, проводить аналіз структури сучасної індустрії туризму з визначенням місця і ролі в ній готельного бізнесу, досліджує генезис та тенденції його розвитку в регіоні та за кордоном [10]. І. О. Петровська, В. І. Дармограй наводять мотиваційну модель формування іміджу в регіональному готельно-ресторанному бізнесі, досліджують основні складові запропонованої мотиваційної моделі та визначають особливості формування іміджу [11].

Разом з тим, недослідженими залишаються питання аналізу стану готельної інфраструктури у регіональній туристичній системі Донецького економічного регіону,

який дозволить визначити основні тенденції розвитку готельної інфраструктури та запропонувати аутентичні вектори трансформації туристичного простору регіону.

Мета статті — виявлення тенденцій розвитку готельної інфраструктури у регіональній туристичній системі Донецького економічного регіону на підставі діагностики ключових показників діяльності галузі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток туристичної сфери як держави в цілому так і окремого району або DESTINATION неможливий без якісної готельної інфраструктури із диверсифікованою пропозицією, розрахованою на різні споживчі сегменти. Базовими показниками, які характеризують стан та розвиток готельної інфраструктури є показники кількості КЗР, загальної кількості місць у КЗР, середньої місткості КЗР. Аналіз динаміки кількості КЗР Донецького економічного регіону свідчить про сталу тенденцію їх скорочення, що спричиняє скорення загальної кількості місць у КЗР. Так, за період 2015–2019 рр. кількість КЗР Донецького економічного регіону зменшилась на 31 одиницю, що склало 23,85 % та спричинило зменшення загальної кількості місць у КЗР на 22339 одиниць (–65,37 %) (табл. 1).

Наступний показник, який дозволяє охарактеризувати стан готельної інфраструктури Донецького економічного регіону — це середня місткість КЗР, «який розраховується як середнє арифметичне загальної кількості розміщених ліжок (койок) в усіх номерах на кінець звітного року» [17]. Показник середньої місткості КЗР Донецького еконо-

Таблиця 1

Динаміка кількості та місткості колективних засобів розмінування (юридичних осіб) Донецького економічного регіону (розроблено авторами за даними [12–16], інформацію наведено без урахування тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях)

Область/регіон	2015	2016	2017	2018	2019	абсолютне відхилення до 2015 р.	відносне відхилення до 2015 р.
Кількість колективних засобів розмінування, од.							
Донецька обл.	114	95	88	78	88	–26	–22,81
Луганська обл.	16	17	14	9	11	–5	–31,25
Донецький економічний регіон	130	112	102	87	99	–31	–23,85

Продовження таблиці 1

Область/регіон	2015	2016	2017	2018	2019	абсолютне відхилення до 2015 р.	відносне відхилення до 2015 р.
Загальна кількість місць у колективних засобах розміщування, од.							
Донецька обл.	33130	21526	16182	9505	10884	-22246	-67,15
Луганська обл.	1045	1197	1067	869	952	-93	-8,90
Донецький економічний регіон	34175	22723	17249	10374	11836	-22339	-65,37
Середня місткість колективних засобів розміщування, од.							
Донецька обл.	291	227	184	122	124	-167	-57,33
Луганська обл.	65	70	76	97	87	22	33,21
Донецький економічний регіон	263	203	169	119	120	-143	-54,52

мічного регіону зменшився на 143 одиниці (-54,52 %), Донецької обл. — на 167 одиниць (-57,33 %), проте середня місткість КЗР Луганської обл. збільшилась на 22 одиниці, що склало 33,21 %.

Попри зменшення кількості КЗР та місць у КЗР кількість осіб, що перебували у КЗР за аналізований період збільшилась. В цілому по Донецькому економічному регіону кількість осіб, що перебували у КЗР зросла на 9872 осіб (6,96 %), окремо по Донецькій обл. збільшення відбулося на 7368 осіб (5,92 %), по Луганській обл. - на 2504 особи (14,33 %) (табл. 2).

Від’ємна тенденція зменшення середньої тривалості перебування осіб у КЗР у Донецькому економічному регіоні викликана сталою тенденцією зменшенням кількості ночівель у КЗР. Так, за період 2015–2019 рр. кількість ночівель осіб у КЗР в цілому по Донецькому економічному регіону зменшилась на 23,65 %, що склало 242760 од., у Донецькій області — на 18,52 % (165113 од.), у Луганській обл. — 57,43 % (77647 од.).

Додатковим показником, який вимірює туристичну «активність» або «інтенсивність» є Індекс туристичної функції П’єра

Таблиця 2

Динаміка кількості осіб та тривалість перебування приїжджих у колективних засобах розміщування Донецького економічного регіону (розроблено авторами за даними [12–16], інформацію наведено без урахування тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях)

Область/регіон	2015	2016	2017	2018	2019	абсолютне відхилення до 2015 р.	відносне відхилення до 2015 р.
Кількість осіб, що перебували у колективних засобах розміщування, осіб							
Донецька обл.	124396	73955	79843	215053	131764	7368	5,92
Луганська обл.	17472	20728	21388	22935	19976	2504	14,33
Донецький економічний регіон	141868	94683	101231	237988	151740	9872	6,96
Кількість ночівель осіб у колективних засобах розміщування, од.							
Донецька обл.	891380	852590	861296	586072	726267	-165113	-18,52
Луганська обл.	135208	145474	118221	67526	57561	-77647	-57,43
Донецький економічний регіон	1026588	998064	979517	653598	783828	-242760	-23,65
Середня тривалість перебування осіб у колективних засобах розміщування, од.							
Донецька обл.	7,2	11,5	10,8	2,7	5,5	-2	-23,25
Луганська обл.	7,7	7,0	5,5	2,9	2,9	-5	-62,53
Донецький економічний регіон	7,2	10,5	9,7	2,7	5,2	-2	-28,61

Деферта, який порівнював населення пункту призначення (p) з кількістю туристів (n). Через труднощі отримання точних статистичних даних про кількість туристів, П'єр Деферт замінив показник кількості туристів на загальну кількість місць (ліжок) у пункті призначення (n_b) [18].

М. Боєром було запропоновано класифікацію з шістьма діапазонами для Індексу туристичної функції П'єра Деферта [18]:

$TF > 500$: «гіпер-туристичні» курорти;

$100 < TF \leq 500$: великі туристичні курорти;

$40 < TF \leq 100$: переважно туристичний напрямок;

$10 < TF \leq 40$: напрямки з важливою, але не переважною туристичною діяльністю;

$4 < TF \leq 10$: невелика туристична активність, або туристична функція «занурена» в іншу міську діяльність;

$TF \leq 4$: практично немає туристичної активності;

Адаптуючи Індекс туристичної функції П'єра Деферта до статистичних даних Державної служби статистики України пропонується розраховувати його за формулою:

$$TF = \frac{n}{p} \times 100,$$

або

$$TF = \frac{n_b}{p} \times 100, \quad (1)$$

де n — кількість осіб, що перебували у колективних засобах розміщування; n_b — загальна кількість місць у колективних засобах розміщування; p — чисельність постійного населення у пункті призначення за рік.

Виходячи із наявних статистичних даних є можливим здійснити розрахунок Індексу туристичної функції П'єра Деферта Донецького економічного регіону за показниками кількості осіб, що перебували у КЗР та загальної кількості місць у КЗР у 2019 р. (табл. 3).

Таблиця 3

Індекс туристичної функції П'єра Деферта Донецького економічного регіону у 2019 р.
(розраховано авторами за даними [19], інформацію наведено без урахування тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях)

Область/регіон	Вихідні данні для розрахунку TF^*			Індекс туристичної функції П'єра Деферта ($TF1$)	Індекс туристичної функції П'єра Деферта ($TF2$)
	Кількість осіб, що перебували у КЗР (n)	Загальна кількість місць у КЗР (n_b)	Середня чисельність постійного населення у регіоні за рік (p)		
Донецька обл.	131764	10884	4135969	3,18	0,26
Луганська обл.	19976	952	2139276	0,93	0,04
Донецький економічний регіон	151740	11836	6275245	2,41	0,18

Розрахований Індекс туристичної функції П'єра Деферта ($TF1$) Донецького економічного регіону за показником кількості осіб, що перебували у КЗР (n) свідчить про практичну відсутність туристичної активності у Донецькому економічному регіоні за шкалою М. Боєра. Так, $TF1$ Донецької обл. у 2019 р. склав 3,18, Луганської обл. — 0,93, Донецького економічного регіону — 2,41. Ще нижчі значення Індексу туристичної функції П'єра Деферта ($TF2$) розраховані за показником загальної кількості місць у КЗР. Отже, $TF2$ Донецької обл. у 2019 р. дорівню-

вав 0,26, Луганської обл. — 0,04, Донецького економічного регіону — 0,18.

Разом з тим, враховуючи той факт, що до колективних засобів розміщування за ДСТУ 4268:2003 «Послуги туристичні. Засоби розміщування», який використовується Державною службою статистики України входять готелі та аналогічні засоби розміщування, інші колективні засоби розміщування та спеціалізовані засоби розміщування, проте не входять орендовані засоби розміщування та інші типи індивідуальних засобів розміщування, певна кількість туристів, екс-

курсантів, а отже і кількість осіб, що перебували у колективних засобах розміщування не враховується при розрахунку Індексу туристичної функції П'єра Деферта.

Визначення ефективності використання міст або номерного фонду КЗР можливо за рахунок застосування коефіцієнту використання місткості КЗР, який розраховується як відношення кількості ліжко-днів (людино-днів) перебування у КЗР (кількість ночівель осіб) до кількості місць у КЗР, помноженої на кількість днів його роботи [17].

Коефіцієнт використання місткості КЗР (K_m^6):

$$K_m^6 = \frac{\sum QH}{\sum QM \times 365} \times 100, \quad (2)$$

де $\sum QH$ — кількість ночівель осіб у КЗР;

$\sum QM$ — кількість місць у КЗР.

Розрахунок коефіцієнту використання місткості КЗР Донецького економічного регіону та дослідження його динаміки дозволяє зробити висновок про низький рівень використання місткості та відсутності стабільності завантаження підприємств. Так, коефіцієнт використання місткості КЗР Донецької обл. збільшився з 18 % у 2015 р. до 32 % у 2019 р., тоді як у Луганській обл. аналізований показник зазнав скорочення з 43 % у 2015 р. до 18 % у 2019 р. (рис. 1). Низький рівень коефіцієнту використання місткості КЗР свідчить про відсутність потужного попиту на готельні послуги та послуги розміщення.

Важливою складовою КЗР, яку використовують під час подорожі переважно організовані туристи та подорожуючі є готелі

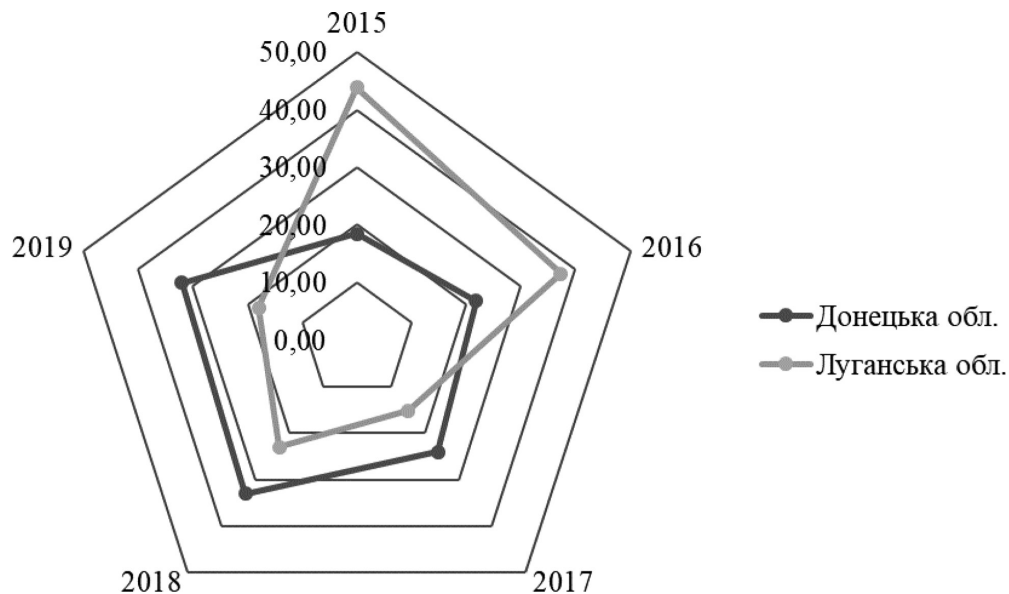
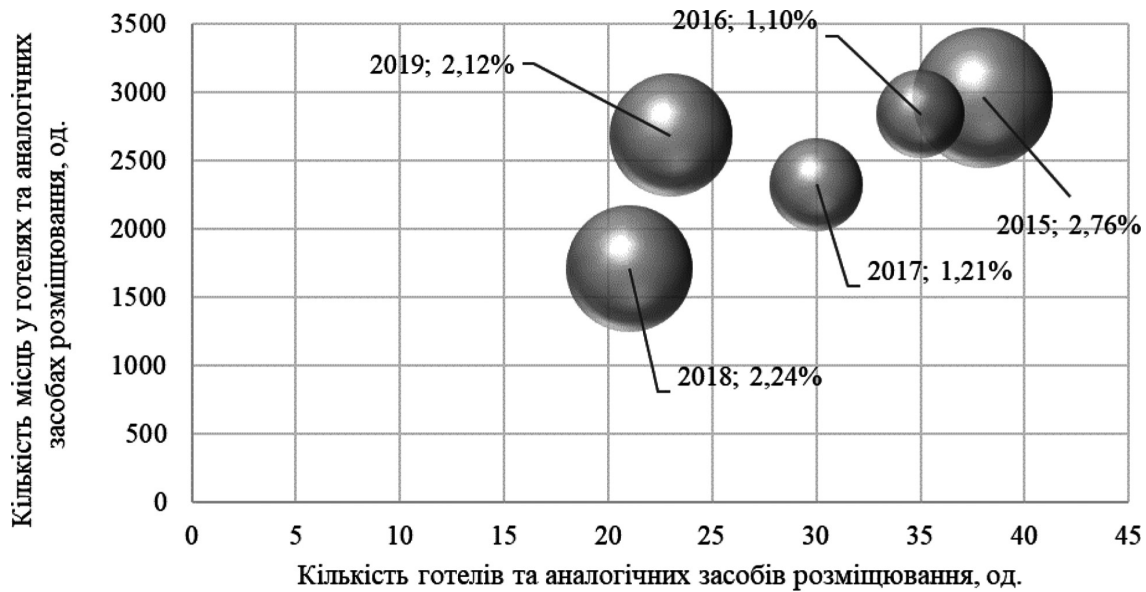

Рис. 1. Коефіцієнт використання місткості колективних засобів розмінування Донецького економічного регіону (розроблено авторами за даними [12–16], інформацію наведено без урахування тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях)

та аналогічні засоби розміщування. Значущими показниками, які дозволяють надати змістовну характеристику діяльності відповідних суб'єктів є кількість готелів та аналогічних засоби розміщування; загальна кількість місць у готелях та аналогічних засобах розміщування; відсоток осіб, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування до загальної кількості в цілому по Україні. Так, загальна кількість готелів та аналогічних засобів розміщування Донецького економічного регіону за період 2015–2019 рр. суттєво скоротилась, зменшення склало 39,47 %, що позначилось, у свою чергу, на від'ємній тенденції скорочення загальної кількості місць у готелях та аналогічних засобах розміщування (-278 одиниць; -9,39 %) (рис. 2).

Аналізуючи % осіб, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування Донецького економічного регіону до загальної кількості в цілому по Україні, доцільно

● % осіб, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщення до загальної кількості

Рис. 2. Динаміка окремих показників діяльності готелів та аналогічних засобів розміщення Донецького економічного регіону (розроблено автором за даними [12–16], інформацію наведено без урахування тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях)

дійти висновку про низьку залученості регіону до внутрішньої туристичної активності. За період 2015–2019 рр. найбільша частка (2,76 %) була зафіксована у 2015 р., найменша (1,1 %) у 2016 р.

Висновки. Проведення діагностики готельної інфраструктури у регіональній туристичній системі Донецького економічного регіону за 2015–2019 рр. на підставі діагностики ключових показників діяльності галузі дозволило виявити ключові тенденції її розвитку, а саме: 1) стале скорочення кількості (КЗР) Донецького економічного регіону, що спричиняє скорення загальної кількості місць у КЗР; 2) зменшення показника середньої місткості КЗР в цілому по Донецькому економічному регіону та Донецької обл., при його збільшенні у Луганській обл.; 3) хвилеподібне коливання кількості осіб, що перебували у КЗР з різною інтенсивністю у Донецькій та Луганській обл., яка спричинена нестабільним попитом на послуги розміщення; 4) від’ємну динаміку середньої тривалості перебування осіб у КЗР Донецького економічного регіону викликану сталою тенденцією зменшення кількості ночівель у КЗР; 5) практичну відсутність туристичної

активності у Донецькому економічному регіоні за Індексом туристичної функції П’єра Деферта по шкалі М. Боєра; 6) низький рівень використання місткості та відсутність сталого завантаження КЗР за коефіцієнтом використання місткості КЗР; 7) низьку залученість регіону до внутрішньої туристичної активності за відсотком осіб, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщення Донецького економічного регіону до загальної кількості в цілому по Україні.

Перспективним напрямом подальших досліджень, в основу якого буде покладено отримані результати стане розробка моделі аутентичного управління розвитком ринку туристичних послуг Донецького економічного регіону.

Список літератури

1. Горіна Г. О. Характеристика інфраструктурної складової дослідження середовища формування стратегії розвитку ринку туристичних послуг. *Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Серія : Економічні науки*. 2016. № 2 (63). С. 121–127.

2. Романуха О. М., Халілова-Чуваєва Ю. А., Хаврова К. С., Коваленко О. С. Динаміка розвитку індустрії гостинності в Україні на прикладі готельно-ресторанної галузі. *Економіка та держава*. 2021. № 2. С. 42–46.

3. Власенко І. В. Готельне господарство у соціальній інфраструктурі країни. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2019. № 3. С. 85–97.

4. Мархонос С. М., Турло Н. П. Аналіз сучасного стану та фінансове забезпечення розвитку готельного господарства України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2017. Вип. 14(2). С. 35–39.

5. Шацька З. Я., Шевель А. А. Організація роботи підприємств готельної сфери в умовах пандемії COVID-19. *Ефективна економіка*. 2020. № 10. URL : <http://www.econpmu.nauka.com.ua/?op=1&z=8249> (дата звернення: 12.11.2021).

6. Богдан Н. М., Кравець О. М., Соколенко А. С. Управління інвестиційним забезпеченням розвитку підприємств туристського та готельного бізнесу на регіональному рівні. *Бізнес Інформ*. 2020. № 5. С. 161–168.

7. Голод А. П., Феленчак Ю. Б. Готельне господарство в структурі регіональних туристичних систем. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 32. С. 277–281.

8. Кондратенко Н. О., Оболенцева Л. В. Аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку готельного бізнесу в регіонах України. *Проблеми економіки*. 2019. № 4 (42). С. 72–80.

9. Обозна А. О., Шабельник Н. М., Плaxотний В. С. Оцінка стану готельного бізнесу та індустрії туризму: регіональний аспект. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 30-1. С. 165–168.

10. Папп В. В. Роль готельного господарства у розвитку туризму в регіоні. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2015. Вип. 2 (46). С. 207–212.

11. Петровська І. О., Дармограй В. І. Мотиваційна модель формування іміджу у регіональному готельно-ресторанному бізнесі.

Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2018. Т. 29 (68), № 5. С. 86–90.

12. Статистичний збірник «Колективні засоби розміщування в Україні у 2019 році». Київ : Державна служба статистики України, 2020. 151 с.

13. Статистичний збірник «Колективні засоби розміщування в Україні у 2018 році». Київ: Державна служба статистики України, 2019. 150 с.

14. Статистичний збірник «Колективні засоби розміщування в Україні у 2017 році». Київ: Державна служба статистики України, 2018. 142 с.

15. Статистичний бюлетень «Колективні засоби розміщування в Україні у 2016 році». Київ: Державна служба статистики України, 2017. 200 с.

16. Статистичний бюлетень «Колективні засоби розміщування в Україні у 2015 році». Київ: Державна служба статистики України, 2016. 200 с.

17. Горіна Г. О. та ін. Інфраструктура регіональних ринків туристичних послуг : монографія. Кривий Ріг: Вид. Р.А. Козлов, 2019. 145 с. URL : <http://elibrary.donnue.edu.ua/1373> (дата звернення 18.11.2020).

18. Lohmann, G., Netto, A.P. (2017), *Tourism theory concepts, models and systems*, CABI, Oxfordshire, 258.

19. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

References

1. Gorina, G. O. (2016). *Kharakterystyka infrastrukturalnoi skladovoi doslidzhennia sere-dovyshcha formuvannia stratehii rozvytku rynku turystychnykh posluh* [Characteristics of infrastructure component of tourism market development strategy environment research]. *Visnyk Donetskoho natsionalnoho universytetu ekonomiky i torhivli imeni Mykhaila Tugan-Baranovskoho* [Herald of Donetsk National University of Economics and Trade named after Mykhailo Tugan-Baranovsky], no. 2 (63), pp. 121–127.

2. Romanukha, O., Khalilova-Chuvaeva, Iu., Khavrova, K. and Kovalenko, O.

- (2021). *Dynamika rozvytku industrii hostynnosti v Ukraina na prykladi hotelno-restorannoï haluzi* [Dynamics of hospitality industry development in Ukraine on the example of hotel and restaurant industry]. *Ekonomika ta derzhava* [Economy and state], vol. 2, pp. 42–46.
3. Vlasenko, I. (2019). *Hotelne hospodarstvo u sotsialnii infrastrukturi krainy* [Hotel business in the social infrastructure of the country], *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho torhivno-ekonomichnoho universytetu* [Herald of Kyiv National University of Trade and Economics], no. 3, pp. 85–97.
4. Markhonos, S. M., Turlo, N. P. (2017). *Analiz suchasnoho stanu ta finansove zabezpechennia rozvytku hotelnoho hospodarstva Ukrainy* [Analysis of the current state and financial provision for the development of the hospitality industry of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo* [Herald of Uzhhorod National University. Series: International Economic Relations and World Economy], vol. 14(2), pp. 35–39.
5. Shatska, Z., Shevel, A. (2020). *Orhanizatsiia roboty pidpriemstv hotelnoi sfery v umovakh pandemii COVID-19* [Organization of work of hotel enterprises in the conditions of pandemic COVID-19]. *Efektivna ekonomika* [Effective economy], vol. 10, available at : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8249> (Accessed 12 Nov 2021).
6. Bohdan, N. M., Kravets, O. M., Sokolenko, A. S. (2020). *Upravlinnia investytsiynym zabezpechenniam rozvytku pidpriemstv turystskoho ta hotelnoho biznesu na rehionalnomu rivni* [Management of Investment Support for the Development of Tourism and Hotel Business Enterprises at the Regional Level]. *Bi-znes Inform* [Business Inform], no. 5, pp. 161–168.
7. Holod, A., Felenchak, Yu. (2019). *Hotelne hospodarstvo v strukturi rehionalnykh turystychnykh system* [Hotel industry in the structure of regional tourism systems]. *Infra-struktura rynku* [Market Infrastructure], vol. 32, pp. 277–281.
8. Kondratenko, N. O., Obolentseva, L. V. (2019). *Analiz suchasnoho stanu ta tendentsii rozvytku hotelnoho biznesu v rehionakh Ukrainy* [Analysis of the current state of and trends in the development of the hotel industry in regions of Ukraine]. *Problemy ekonomiky* [Problems of economy], no. 4 (42), pp. 72–80.
9. Obozna, A. O., Shabelnyk, N. M., Plakhotnyi, V. S. (2018). *Otsinka stanu hotelnoho biznesu ta industrii turyzmu: rehionalnyi aspekt*. [Assessment of the state of the hotel business and tourism industry: regional aspect]. *Prychornomorski ekonomichni studii* [The Black sea economic studies], vol. 30-1, pp. 165–168.
10. Papp, V. V. (2015) *Rol hotelnoho hospodarstva u rozvytku turyzmu v rehioni*. [The role of the hotel industry in the development of tourism in the region]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: «Ekonomika»* [Scientific Bulletin of Uzhhorod University, Series «Economics»], vol. 2 (46), pp. 207–212.
11. Petrovska, I. O., Darmohrai, V. I. (2018). *Motyvatsiina model formuvannia imidzhu u rehionalnomu hotelno-restorannomu biznesi* [A motivational model of image formation in the regional hospitality industry]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Ekonomika i upravlinnia* [Scientific notes of Taurida National V.I. Vernadsky University Series: Economy and Management], vol. 29 (68). no 5, pp. 86–90.
12. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy* (2020). *Statystychnyi zbirnyk «Kolektyvni zasoby rozmishchuvannia v Ukraini u 2019 rotsi»* [Statistical yearbook «Collective means of accommodation in Ukraine in 2019»], Kyiv.
13. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy* (2019). *Statystychnyi zbirnyk «Kolektyvni zasoby rozmishchuvannia v Ukraini u 2018 rotsi»* [Statistical yearbook «Collective means of accommodation in Ukraine in 2018»], Kyiv.
14. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy* (2018). *Statystychnyi zbirnyk «Kolektyvni zasoby rozmishchuvannia v Ukraini u 2017 rotsi»* [Statistical yearbook «Collective means of accommodation in Ukraine in 2017»], Kyiv.
15. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy* (2017). *Statystychnyi biuleten «Kolektyvni zasoby rozmishchuvannia v Ukraini u 2016*

rotsi» [Statistical bulletin «Collective means of accommodation in Ukraine in 2016»], Kyiv.

16. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy (2016). *Statystychnyi biuleten «Kolektyvni zasoby rozmishchuvannia v Ukraini u 2015 rotsi»* [Statistical bulletin «Collective means of accommodation in Ukraine in 2015»], Kyiv.

17. Gorina, G. O., Cherniha, O. B., Bohatyrova, H. A., Zinchenko, O. A., Ivanova, N. S.,

Romanukha, O. M., Nikolaichuk, O. A. (2019). *Infrastruktura rehionalnykh rynkiv turystychnykh posluh* [Infrastructure of regional markets of tourist services]. Kryvyi Rih, R. A. Kozlov Publ., 145 p.

18. Lohmann, G., Netto, A. P. (2017). *Tourism theory concepts, models and systems*, CABI, Oxfordshire, 258 p.

19. State Statistics Service of Ukraine. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Objective. The objective of the article is to identify trends in the hotel infrastructure development in the regional tourist system of Donetsk economic region on the basis of diagnostics of key performance indicators of the industry.

Methods. In order to achieve the objectives of the study the following scientific methods are used in the work: systematic and comprehensive analysis, comparative methods (to highlight trends in the hotel infrastructure development in the regional tourist system of Donetsk economic region), computational and analytical (for calculation of Defert's tourist function index of Donetsk economic region and the capacity utilization factor of collective accommodation facilities (CAF) of Donetsk economic region), graphic and tabular methods (for generalizing and organizing digital information, visualizing calculations and statistical material).

Results. The analysis of the hotel infrastructure of the regional tourist system of Donetsk economic region for 2015–2019 on the basis of diagnostics of industry's key performance indicators allow to identify key trends in its development, namely: 1) the constant reduction in the number of the CAF in Donetsk economic region, which leads to the conquest of the total number of places in the CAF; 2) reduction of the average capacity of the CAF as a whole in Donetsk economic region and Donetsk region, with its increase in Luhansk region; 3) wave-like fluctuations in the number of people who have been in the CAF with different intensities in Donetsk and Luhansk regions, which is caused by unstable demand for accommodation services; 4) negative dynamics of the average length of persons staying in the CAF in Donetsk economic region caused by a steady trend towards a decrease in the number of overnight stays in the CAF; 5) practical lack of tourist activity in =Donetsk economic region according to Defert's tourist function index on M. Boyer scale; 6) low level of capacity utilization and lack of constant loading of the CAF on factor of CAF's capacity using; 7) low region involvement in domestic tourism activity as a percentage of persons staying in hotels and similar accommodation facilities in Donetsk economic region to the total number in Ukraine as a whole.

Key words: hotel infrastructure, Donetsk economic region, collective accommodation facilities, Defert's tourist function index, capacity utilization rate, regional tourist system.

Надійшла до редакції 16.11.2021